

Bibl. z

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Wydawca: Magistrat stoł. miasta Poznania.

Redaktor: Zygmunt Zaleski.

Rocznik 17.

Maj 1928.

Nr. 5.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Zdrowotność. — IV. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — V. Zamożność i ubóstwo. — VI. Praca. — VII. Apropowizacja mięsna. — VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) Według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	3	13	8	—	—	—	—	24
25—29	2	20	11	7	—	—	—	40
30—39	2	7	7	13	—	—	—	29
40—49	—	—	3	2	1	—	—	6
50—59	—	—	—	1	1	—	—	2
60 i wyżej	—	—	—	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	7	40	29	24	2	—	—	102

W tem związków zamiejscowych —

b) Według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	89	1	3	93
wdowcy . .	5	—	—	5
rozwiedz. .	4	—	—	4
Ogółem kobiet	98	1	3	102

W tem związków zamiejscowych —

c) Według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	98	—	—	—	98
ewangelickiego	2	1	—	—	3
mojżeszowego	—	—	1	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	100	1	1	—	102

W tem związków zamiejscowych —

d) Według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . . .	98	—	—	98
niemieckiej . .	2	1	—	3
Innej	—	—	1	1
Ogółem kobiet	100	1	1	102

W tem związków zamiejscowych —

2. Urodzenia.

a) Według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone					martwe			Ogółem
	ślubne	nieślubne	ogółem	z tych urodzone		ślubne	nieślubne	ogółem	
				w zakładach	jako bliźnięta i t. d.				
1. Miejskowe.									
m.	162	33	195	44	7	2	1	3	198
ż.	186	23	209	41	7	4	1	5	214
ogółem	348	56	404	85	14	6	2	8	412
2. Zamiejscowe.									
m.	10	16	26	24	2	2	-	2	28
ż.	16	10	26	22	2	1	1	2	28
ogółem	26	26	52	46	4	3	1	4	56
3. Wszystkie urodzenia.									
m.	172	49	221	68	9	4	1	5	226
ż.	202	33	235	63	9	5	2	7	242
Ogółem	374	82	456	131	18	9	3	12	468

Zgłoszeń spóźnionych: 29 (28 z kwietnia 1928 r. 1 z marca 1928 r.) (w tem: 26 miejscowe i 3 zamiejscowe)

b) Żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Zawód ojca wzgl. matki	miejsc.	zamiejsc.	ogółem
A. Ślubni według zawodu ojca			
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	16	7	23
2. Urzędnicy prywatni	55	1	56
3. Rzemieślnicy (czeladź)	113	2	115
4. Robotnicy i p.	96	7	103
5. Zawody umysłowe wolne	6	2	8
6. Urzędnicy publiczni	53	7	60
7. Inne zawody	8	-	8
8. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1	-	1
Ogółem	348	26	374
B. Nieślubni według zajęcia matki			
a) Robotnice	14	5	19
b) Służące	15	16	31
c) Krawczki i p.	11	-	11
d) Pracownice handlowe i biurowe	6	-	6
e) Zawody wolne	1	-	1
f) Inne zawody	1	-	1
g) Bez zawodu i nieznanego zawodu	8	5	13
Ogółem	56	26	82

c) Żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	ogółem	
1. Miejskowe						
katol. . .	341	1	-	-	342	55
ewang. . .	-	2	-	-	2	-
mojż. . .	-	-	3	-	3	1
Inne/niezn.	-	-	-	1	1	-
Ogółem	341	3	3	1	348	56
2. Wszystkie urodz.						
katol. . .	363	1	-	-	364	77
ewang. . .	-	6	-	-	6	4
mojż. . .	-	-	3	-	3	1
inne i nieznan.	-	-	-	1	1	-
Ogółem	363	7	3	1	374	82

d) Żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców	Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie . . . dzieckiem														Ogółem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych	
	ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			13
1. Miejskowe																	
pol.	pol.	98	95	61	40	21	14	5	4	2	1	1	-	-	-	342	56
pol.	niem.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
niem.	pol.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
niem.	niem.	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
inne i nieznan.	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Ogółem		101	96	61	40	23	14	5	4	2	1	1	-	-	-	348	56
2. Wszystkie urodz.																	
pol.	pol.	109	100	62	41	22	14	6	4	2	2	1	1	-	-	364	80
pol.	niem.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
niem.	pol.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
niem.	niem.	1	1	1	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	2
inne i nieznan.	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Ogółem		112	101	63	42	26	14	6	4	2	2	1	1	-	-	374	82

3. Zgony.

a) Według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	1. Miejscowe									2. Wszystkie zgony								
	Ogółem			W tem dzieci						Ogółem			W tem dzieci					
	m.	ż.	razem	w 1. r. życia			w 2-5 roku			m.	ż.	razem	w 1 r. życia			w 2-5 roku		
				śl.	nie-śl.	śl.	nie-śl.	śl.	nie-śl.				śl.	nie-śl.	śl.	nie-śl.	śl.	nie-śl.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	10	10	20	10	—	5	4	—	1	11	12	23	10	1	7	4	—	1
2. Uwiąd starczy	4	7	11	—	—	—	—	—	—	5	7	12	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
5. Żarnice i odra	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Dur brzuszny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrząy)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	14	9	23	—	—	2	1	1	—	16	11	27	—	—	2	1	1	—
13. Gruźlica innych organów	6	1	7	—	—	—	—	—	—	7	3	10	—	—	1	—	—	—
14. Zapalenie płuc	20	21	41	7	1	8	3	4	4	25	22	47	9	5	8	3	4	4
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	4	2	6	1	1	—	1	—	—	7	3	10	1	1	—	1	1	—
18. Cukrzyca	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów	9	1	10	3	1	—	—	—	—	10	1	11	3	1	—	—	—	—
21. Udar, porażenie serca	7	7	14	—	—	—	—	1	—	7	8	15	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	11	15	26	1	—	2	—	—	—	12	17	29	1	—	2	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowie	7	7	14	3	—	—	—	1	1	8	7	15	4	—	—	—	—	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	8	5	13	6	1	2	—	—	1	8	6	14	6	1	3	—	—	1
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszki i żołądka	9	7	16	5	3	3	3	—	—	10	7	17	5	3	3	3	—	—
26. Choroby żołądka	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	1	4	5	—	—	—	—	—	—	2	6	8	—	—	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	1	4	5	—	—	1	—	—	—	4	5	9	—	—	1	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	1	2	3	—	—	—	—	—	—	1	3	4	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	6	15	21	—	—	—	—	—	—	12	17	29	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	3	2	5	2	—	—	1	—	—	3	4	7	2	—	1	—	—	1
34. Śmierć przypadkowa	5	1	8	—	—	—	—	—	—	7	3	10	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	6	2	8	1	—	—	—	—	—	6	2	8	1	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	2	—	2	—	1	—	—	—	—	3	—	3	—	1	—	—	—	—
Ogółem	140	129	269	39	11	24	13	8	7	170	150	320	42	13	29	13	9	8

Zgłoszeń spóźnionych: —

Zgłoszeń spóźnionych 1 z kwietnia 1928 r.

Do nr. 17, 1 raz gorączka połogowa.

Uwaga: do nr. 17, 2 razy gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

Zajęcie matki	miejsc.	zamiejsc.	Ogółem
a. Robotnice	5	—	5
b. Służące	1	2	12
c. Krawczki i p.	4	—	4
d. Pracownice handlowe i biurowe	2	—	2
e. Zawody wolne	—	—	—
f. Inne zawody	1	—	1
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2	—	2
Ogółem	24	2	26

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
1. Miejscowe						
mężczyźni	19	49	9	—	1	78
kobiety	19	27	33	—	—	79
Ogółem	38	76	42	—	1	157
2. Wszystkie zgony						
mężczyźni	25	65	10	—	1	101
kobiety	24	35	34	—	—	93
Ogółem	49	100	44	—	1	194

d) Według narodowości

- zmarło miejscowych: 247 Polaków, 16 Niemców, 6 innych i nieznanego nar.
- Zmarło wogóle: 291 Polaków, 23 Niemców, 6 innych i nieznanego nar.

e) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.

(Osoby do 15 roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	1. Miejscowe											Ogółem	2. Wszystkie zgony											Ogółem		
	Wyznanie				Zajęcie								Wyznanie				Zajęcie									
	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieśnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody		Bez zawodu i niez. zaw.	katol.	ewang.	moż.	inne i niez.	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Rzemieśnicy (czeladź)	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni		Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.
Do 5	97	2	—	3	3	14	34	37	—	8	2	4	102	108	3	—	3	6	15	35	43	—	9	2	4	114
6—10	7	—	—	—	1	—	2	—	—	4	—	—	7	8	—	—	—	1	—	2	1	—	4	—	—	8
11—15	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	3
16—20	4	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	4	5	—	—	—	1	3	1	—	—	—	—	—	5
21—30	21	1	1	1	3	3	4	4	—	2	—	8	24	30	1	1	1	3	3	4	7	—	4	—	12	33
31—40	10	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	6	10	13	2	—	—	2	2	1	3	—	—	—	7	15
41—50	19	2	1	—	2	3	3	2	—	1	1	10	22	25	3	1	—	4	4	4	3	—	1	1	12	29
51—60	22	1	—	—	1	3	6	5	—	2	—	6	23	28	2	—	—	3	3	7	6	—	3	—	8	31
61—70	35	4	—	—	5	1	4	8	—	4	2	15	39	39	4	—	—	5	2	4	8	—	—	2	17	43
Ponad 70	31	2	1	1	5	1	4	2	—	—	—	23	35	34	3	1	1	6	2	5	2	—	1	—	23	35
?	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ogółem	248	12	3	6	21	27	60	61	—	21	5	74	269	293	18	3	6	30	32	65	76	—	27	5	85	320

Przyrost naturalny ogólny 136, miejscowy 135 W stosunku rocznym przypada na 100 mieszkańców przynależnych miejscowo urodzeń żywych 2,01 — zgonów 1,33 — małżeństw 0,51 — przyrostu napływowego 3,99 — ogólnego przyrostu ludności miejscowej 4,66.

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

a) Przeprowadzki zewnątrz miasta Poznania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie		m.	
				m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przyływ . . .	856	634	1490	65	24	60	122	731	488
Odływ . . .	312	374	686	26	21	31	60	255	294
Różnica	+544	+260	+804	+39	+4	+29	+62	+476	+194

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż	Niewiadomo
Przyływ . . .	1111	101	125	63	54	5	31
Odływ . . .	461	78	88	24	25	3	7
Różnica	+650	+23	+37	+39	+29	+2	+24

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	1394	48	65	5	23	1	8	—	1490
Odływ . . .	603	15	66	8	8	—	9	2	686
Różnica	+791	+33	-1	-3	+15	+1	-1	-2	+804

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- ływ	Od- ływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	8	5	+ 3
2. Urzędnicy prywatni	72	48	+ 24
3. Rzemieśnicy (czeladź)	321	105	+216
4. Robotnicy i p.	256	31	+225
5. Zawody umysłowe wolne	12	10	+ 2
6. Urzędnicy publiczni	37	26	+ 11
7. Wojskowi	11	4	+ 7
8. Inne zawody	3	20	- 17
9. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	136	63	+ 73
Ogółem	566	312	+544
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	15	26	- 11
2. Służące	265	148	+117
3. Urzędniczki prywatne	37	24	+ 13
4. Zawody umysłowe wolne	6	2	+ 4
5. Urzędniczki publiczne	14	3	+ 11
6. Inne zawody	57	18	+ 39
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	240	153	+ 87
Ogółem	634	374	+260

b) Przeprowadzki wewnątrz miasta Poznania.

1. Przeprowadzki według dzielnic miasta.

Przeprowadzono się	na lub do													
	Prawy brzeg Warty	Centrum	Wilda	Jeźyce i Sołacz	św. Łazarz	Górczyn	Główna	Komandorja	Rataje	Starołęka Mała	Dębiec	Winiary	Naramowice dom	Ogółem
Z prawego brzegu Warty	18	30	18	3	10	1	—	1	—	—	—	—	—	81
z Centrum	25	463	85	99	59	8	5	—	1	2	8	8	—	736
z Wildy	10	61	114	22	19	2	1	—	—	2	2	1	—	234
z Jeźyce i Sołacza	12	96	36	129	33	8	—	—	—	—	1	—	—	315
z św. Łazarza	15	77	4)	39	101	6	—	—	—	—	6	—	—	284
z Górczyna	2	3	4	2	—	6	—	—	—	—	7	—	—	24
z Głównej	1	8	2	1	7	—	6	—	—	—	—	—	—	25
z Komandorji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
z Rataj	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
z Starołęki Małej	—	—	—	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	8
z Dębca	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	5
z Winiar	—	5	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7
z Naramowic dom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	83	717	300	299	235	33	13	1	1	4	25	9	—	1720

2. Stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem
Ogółem	1720
Płeć: mężczyzn	854
kobiet	866
Razem	1720
Stan rodzinny: głowa rodziny mężczyzn	137
„ „ kobiet	3
Członkowie rodziny: mężczyzn	86
kobiet	215
Samotni: mężczyzn	631
kobiet	648

3. Zajęcie przeprowadzających się.

	Ogółem
I. Mężczyźni.	
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	36
2. Urzędnicy prywatni	125
3. Rzemieślnicy (czeladź)	253
4. Robotnicy i p.	106
5. Zawody umysłowe wolne	11
6. Urzędnicy publiczni	60
7. Wojskowi	5
8. Inne zawody	12
9. Bez zawodu i niezn. zawodu	246
Ogółem	854
II. Kobiety.	
1. Robotnice i p.	53
2. Służące	308
3. Urzędniczki prywatne	77
4. Zawody umysłowe wolne	4
5. Urzędniczki publiczne	9
6. Inne zawody	109
7. Bez zawodu i niezn. zawodu	306
Ogółem	866

V. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość depozytów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	56 613	7 771 941,97
Przyływ	534	1 086 670,63
Odpływ	90	533 827, —
Stan w końcu miesiąca	57 057	8 324 785,60

2. Lombard Miejski.

	Liczba zastawów	Suma pożyczek zł	Przeciętna pożyczka zł
Zasób na początku miesiąca	6485	338017	52,11
W ciągu miesiąca złożone	2270	93178	41,04
W ciągu miesiąca wykupione	1867	83694	44,83
Sprzedane publicznie	—	—	—
W końcu miesiąca	6888	347501	50,45

3. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przyływ	Odpływ	+	—	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	3990	70	46	+24		4014	17
2. Dzieci w miejskiej opiece:							
a) w 1 roku życia	398	86	105	-19		379	20
b) od 1-2 r. „	350	42	66	-24		326	1

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych Łazienna 2, osobom 3764 w tem 2205 mężczyzn, 923 kobiet, 636 dzieci.

VI. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorie robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgia gr	Przem. budowlany gr	Rob. miejsc ²⁾	
				fabr. gr	inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	70	70	125-140	143	101
„ 2-4 „ „ „	83	83	.	113	111
„ 2-4 „ „ „ „	97	97	.	134	130
„ ponad 4 „ po wyucz.	97	97	.	134	130
Robotnicy przyuczeni	72	72	140 ¹⁾	103	103
Robotnicy 16-18 lat	34	34	.	.	.
„ 18-21 „	57	57	50-60	69	69
„ ponad 21 lat samotni	68	68	70-80	98	98
„ ponad 21 lat żonaci	70	70	.	98	98
Robotnice 16-18 lat	30	30	.	.	.
„ 18-21 lat	40	40	.	49	49
„ ponad 21 lat	45	45	.	62	62

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorii płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydajność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej.

¹⁾ robotnik zawodowy.

²⁾ obowiązuje od 1. V. 28 r.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozostaje	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	praco-wników
Przem. Metalowy	152	—	1 2	141	—	141	94	—	94	17,13	41	34
Budowlany	337	—	337	366	—	366	337	—	337	—,11	—	18
Drzewny	50	—	59	71	—	71	53	—	53	2,4	4	14
Skórny	—	—	—	31	—	31	—	—	—	-1,5	—	16
Papier druk.	1	—	1	5	—	5	1	—	1	—	—	4
Spożywczy	—	—	—	24	—	24	—	—	—	-9	—	15
Konfekcyjny	2	—	2	11	11	22	2	—	2	-2	—	18
Inny	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	80	54	1034	1337	111	1448	980	54	1034	—	—	414
Służ. domowa	—	139	139	7	77	84	—	77	77	47,3	15	4
„ folwarcza	9	68	158	90	62	152	9	62	151	7,1	—	—
„ sezonowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pracownicy komunik.	2	—	2	4	—	4	2	—	2	—	—	2
Biuraliści	16	10	26	90	93	183	13	8	21	2,21	3	141
Subjekci handl.	3	—	3	180	41	221	2	—	2	1,26	—	193
Inni umysłowi	—	—	—	56	3	59	—	—	—	-1,18	—	41
Prak. term.	6	—	6	7	—	7	3	—	3	1,1	2	3
Inni	26	—	26	57	3	6	26	—	26	-6	—	28
Ogółem	1674	271	1945	2477	401	2878	1602	201	1803	77,130	65	945
w tem z poprzedniego miesiąca	94	34	128	960	192	1152	—	—	—	—	—	—

U w a g a: Liczby powyższe dotyczą wyłącznie miasta Poznania

VII. Apropowizacja mięsna.

Rzeźnia miejska i Targowisko.

1) Spęd i ubój.

	wółw	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	480	55	3186	1703	4239	1872	—	1563	—	28929
ubito	13	330	101	10063	5006	1950	9	5	31	18:34

2) Targowisko.

	wółw	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	456	486	1892	8144	2019	1455	—	—	14462
drogą kołową	14	64	1294	8895	2220	417	—	1563	14467
Wysłano									
koleją żelazną	344	266	2260	8727	45	465	—	—	12107
drogą kołową	8	29	79	207	8	12	—	1563	2006
do rzeźni	128	255	847	8005	4186	1395	—	—	14816

3) Ruch na torze łącznikowym.

Nadeszło	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach	
											1	2
	477	547	1917	9763	2592	1895	—	—	—	17191	512	3

Wysłano 8 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz.	2. tydz.	3. tydz.	4. tydz.	Uwagi
		zł gr	zł gr	zł gr	zł gr	
1. Chleb żytni	1 kg.	80	78	78	8	z przem. 65%
2. „ pszen.	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
3. Mąka pszen.	„	96	94	92	92	
4. „ żytnia	„	86	80	80	80	
5. Kasza jęcz.	„	86	86	86	86	
6. Groch polny	„	80	80	80	80	
7. Fasola . . .	„	90	90	90	90	
8. Cukier . . .	„	1,44	1,44	1,44	1,44	
9. Mleko niez.	1 l.	36	36	38	38	
10. Jaja	1 szt.	16	16	17	17	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,20	1,20	1,20	1,20	
12. Mięso woł. z k.	„	3,00	3,00	3,20	3,20	
13. Cielęcina z k.	„	2,80	2,80	2,80	2,80	
14. Wieprz. brz.	„	2,80	2,80	2,80	2,80	
15. Słonina św.	„	3,00	3,00	3,00	3,00	
16. Olej rzepak.	1 l.	3,00	3,00	3,00	3,00	
17. Masło niesol.	1 kg.	6,80	7,20	7,20	7,20	
18. Smalec wp.	„	4,40	4,40	4,40	4,80	
19. Ziemniaki . .	„	14	14	14	14	
20. Sól biała . .	„	34	34	34	34	
21. Kapusta kw.	„	50	50	50	40	
22. Marchew . .	„	1,00	1,00	1,00	1,00	
23. Kawa palona naturalna . .	„	12,00	12,00	12,00	12,00	
24. Kawa zboż. w p.	„	1,20	1,20	1,20	1,20	
25. Węgiel kam.	50 kg.	3,40	3,40	3,40	3,40	
26. Nafta	1 l.	60	60	60	60	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2,40	2,40	2,40	2,40	
28. Gaz	1 kbm.	30	30	30	30	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	60	60	60	60	
30. Przejazd tramwajem .	—	20	20	20	20	
31. Nr. gazety . .	—	20	20	20	20	
32. Strzyżenie głowy	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	22,00	22,00	22,00	22,00	
35. Cebula	1 kg.	90	90	1,20	1,20	
36. Gęś	„	nie notowano				
37. Karpie	„	4,00-5,20	4,40-5,20	4,40-5,20	nie notowano	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za 100 kg. przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenvca - - - - -	52,50 zł	Len - - - - -	nie notowano
Żyto - - - - -	52,00 „	Konopie - - - - -	nie notowano
Jęczmień - - - - -	49,00 „	Świnie - - - - -	170,00-214,00 zł
Owies - - - - -	45,00 „	Woły - - - - -	140,00-178,00 „
Proso - - - - -	nie notowano	Cielęta - - - - -	148,00-190,00 „
Tatarka - - - - -	nie notowano	Owce - - - - -	126,00-150,00 „
Wełna krajowa - - - - -	nie notowano	Kozy - - - - -	nie notowano

3. Wskaźniki drożyzniane.

Budżet rodziny robotniczej 4 - osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.

		1913	1928 IV.	1928 V.	IV-V.
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	57,04	5,23	+ 1,19
	wskaźnik	100	186	190	+ 2,09%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	40,03	40,78	+ 0,75
	wskaźnik	100	203	207	+ 1,87%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	4,49	4,62	+ 0,13
	wskaźnik	100	209	214	+ 2,89%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	24,09	24,27	+ 0,18
	wskaźnik	100	193	195	+ 0,75%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	3,64	3,66	+ 0,02
	wskaźnik	100	205	205	+ 0,54%
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	1,63	1,65	+ 0,02
potrzeby kulturalne,	zł	0,31	0,49	0,49	—
odzież	zł	0,33	1,52	1,52	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	64,12	65,05	+ 0,93
	wskaźnik	100	199	202	+ 1,45%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	8,14	8,28	+ 0,14
	wskaźnik	100	207	211	+ 1,80%
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	54,00	52,00	- 2,00
	wskaźnik	100	281	271	- 3,73%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	8,90	8,90	—
	wskaźnik	100	172	172	—
6. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	40,94	46,92	+ 5,98
	wskaźnik	100	179	205	+ 14,61%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	V. 1928	norm.	Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . . .	2	24,0%	14	0,07	11,05	13,02	- 1,07
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . . .	29	756,7	9	737,9	749,8	753,0	- 3,2
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna % ^{10,25 i 25}	30	11,2	5 i 11	4,3	7,5	7,9	- 0,4
		100%	5 i 7	32%	74%	68%	+ 6%
4. Zachmurzenie (0-10)	—	—	—	—	6,3	5,4	+ 0,9
					suma miesięczna		
5. Opady (mm).	25	25,3	—	—	70,9	46,0	+ 24,9
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	235,3	257,4	- 22,1

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę :

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
6	8	15	14	3	18	12	10	7 razy

Dni pogodnych 3, pochmurnych 11, z wichrem 2, z opadem 16, z burzą 4, z gradem 1, z krupami 1, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem min. niżej 0°) —, ze śniegiem 1, z mgłą 2.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. : —;	2. : 1,54;	3. : —;	4. : 1,17;	5. : 1,04;
6. : —;	7. : 0,90;	8. : 0,76;	9. : 0,69;	10. : 0,64;
11. : 0,60;	12. : 0,58;	13. : —;	14. : 0,63;	15. : 0,62;
16. : 0,64;	17. : —;	18. : 0,72;	19. : 0,74;	20. : —;
21. : 0,74;	22. : 0,73;	23. : 0,69;	24. : 0,78;	25. : 0,84;
26. : —;	27. : —;	28. : —;	29. : 0,29;	30. : —;
31. : 0,31;				

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Razem
	Stare Miasto po l. brz. Warty	Stare Miasto p.pr.brz. Warty	Wilda	Jeżyce i Sołacz	Św. Łazarz i Górczyn	Główna	Inne dzieln. nowe	
Pożarów wielkich . . .	—	—	—	—	2	—	—	2
średnich . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
małych . . .	1	—	1	2	2	—	—	6
razem	1	—	1	2	4	—	—	8
Pomoc dor. . .	9	2	4	3	5	1	—	24
Alarmów ogółem . . .								32

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	7	2	9
Przyływ w miesiącu . . .	289	313	602
Razem . . .	296	315	611
Odływ . . .	288	310	598
Stan w końcu miesiąca . . .	8	5	13
W odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	4 831
z tych a) w hotelach	4 280
b) u innych	551
W tem z zagranicy	591

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja				Oddano na miasto m ³
ton węgla	ton koksu	gaz węglowy m ³	gaz wodny m ³	dwugazu m ³	ogólna suma m ³	
3 173	—	1 182 100	—	459 960	1 642 060	1 644 060

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 468 820	1 836 434	1,26

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m ³
Śródmieście	209 505
Jeżyce	68 534
Św. Łazarz	59 250
Wilda	64 827
Sołacz	2 286
Dębiec	941
Rataje	1 693
Starołęka	1 349
Główna	3 026
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	83 279
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czyszowe	43 411
Ogółem	538 101

9. Przeladownia Miejska.

Ruch kolejowy	Ruch żeglugowy
Przywóz wagon. 570	Przywóz: 59 berlinek o poj. 14265,5 ton zboża w tem 26 „ wirówek 6,5 „ oliwy 9 berlinek o poj. 3181 „ ryżu surow. w tem 121,5 „ kukurydzy 3 „ o poj. 544 „ drzewa 1 „ „ „ 390 „ asfaltu 1 „ „ „ 390 „ węgla 1 „ „ „ 50 „ mąki ziemn.
Wywóz wagon. 322	Wywóz: 44 „ „ „ 11832,5 „ węgla 1 „ „ „ 50 „ mąki ziemn.
Ogółem 892	

~~Handwritten scribble~~

Handwritten text at the top of the page, possibly a header or title.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a subject or description.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

Handwritten text, possibly a date or reference number.

~~Handwritten scribble at the bottom of the page~~